

Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives

DECRET LLEI 18/2021, de 17 de desembre, de modificació del Decret llei 12/2020, de 7 d'agost, pel qual s'estableix el règim sancionador específic contra els incompliments de les disposicions reguladores de les mesures de prevenció contra la covid-19 en els serveis socials valencians. [2021/12732]

Preàmbul

L'evolució de la crisi sanitària ocasionada per la covid-19 a la Comunitat Valenciana, d'acord amb l'informe de la Subdirecció General d'Epidemiologia, Vigilància de la Salut i Sanitat Ambiental, de la Direcció General de Salut Pública i Addiccions de 22 de novembre de 2021, evidencia que la corba epidèmica mostra un creixement sostingut i generalitzat.

Els estudis realitzats sobre efectivitat de les vacunes contra la covid-19 han demostrat que són molt efectives enfront de l'hospitalització i la mortalitat, però el seu efecte és menor a interrompre la transmissió. Així i tot, aquests estudis demostren que el risc d'infectar-se és menor entre les persones vacunades que entre quins no ho estan i que la transmissió de la covid-19 també és menor.

Així, en aquest context de transmissió comunitària sostinguda, de difícil control, un dels pilars fonamentals de l'estrategia de la lluita contra els nous brots és l'adopció de mesures preventives, concretades per l'autoritat sanitària a la vista de l'evolució de la pandèmia i la seua evolució sanitària, amb la consegüent adaptació del règim sancionador i de control que reforce el compliment d'aquestes mesures.

S'ha d'assenyalar que de la mateixa manera que va ocurrir amb les mesures urgentes de prevenció, contenció i coordinació per a fer front a la crisi sanitària ocasionada per la covid-19, aquestes mesures requereixen adoptar-se amb celeritat.

Tot això, valorat en un entorn de major seguretat i amb vocació d'actualitzar-se en funció de l'evolució de la situació epidemiològica de la Comunitat Valenciana, fa convenient adoptar la medida consistente a exigir l'exhibició de la documentació coneguda com el «passaport Covid», per a l'accés a determinats establiments, locals i esdeveniments.

La Resolució de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública de 25 de novembre de 2021, per la qual s'acorden mesures en matèria de salut pública, respecte de l'accés a determinats establiments en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, a conseqüència de la situació de crisi sanitària ocasionada per la covid-19, exigeix la presentació de certificats de vacunació, prova diagnòstica, o «certificat de recuperació covid-19» per a l'accés de les persones majors de 12 anys a l'interior dels establiments, locals i esdeveniments detallats en aquesta, on és necessari l'ús de la mascareta.

Així mateix, estableix l'obligatorietat de col·locar en l'entrada a aquests establiments, esdeveniments i locals, en una zona visible, un cartell en el qual s'informe que el seu accés requereix la presentació d'aquests documents, així com la no conservació de les dades personals acreditades.

L'esmentada resolució de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública requereix l'adaptació del Decret llei 12/2020, de 7 d'agost, pel qual s'estableix el règim sancionador específic contra els incompliments de les disposicions reguladores de les mesures de prevenció davant de la covid-19 en els serveis socials valencians, a fi de preveure els nous supòsits que poden ser constitutius d'infraacció administrativa aplicable, en principi, als establiments residencials del sistema públic o privat de serveis socials.

La interlocutòria del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, Sala Contenciosa Administrativa, secció quarta, número 479/21, de 29 de novembre de 2021, ha autoritzat les mesures adoptades en la resolució abans esmentada, considerant que resulten necessàries, proporcionades i idònies en la mesura que les activitats de més risc són aquelles que es realitzen en els interiors, especialment en aquells llocs en els quals no es pot fer un ús continuu de la mascareta, és a dir, els establiments on –per la seua idiosincràsia– és impossible l'ús permanent de la mascareta, com els establiments d'hostaleria, restauració

Vicepresidencia y Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas

DECRETO LEY 18/2021, de 17 de diciembre, de modificación del Decreto ley 12/2020, de 7 de agosto, por el que se establece el régimen sancionador específico contra los incumplimientos de las disposiciones reguladoras de las medidas de prevención frente a la covid-19 en los servicios sociales valencianos. [2021/12732]

Preámbulo

La evolución de la crisis sanitaria ocasionada por la covid-19 en la Comunitat Valenciana, de acuerdo con el informe de la Subdirección General de Epidemiología, Vigilancia de la Salud y Sanidad Ambiental, de la Dirección General de Salud Pública y Adicciones de 22 de noviembre de 2021, evidencia que la curva epidémica muestra un crecimiento sostenido y generalizado.

Los estudios realizados sobre efectividad de las vacunas frente a covid-19 han demostrado que son muy efectivas frente a la hospitalización y la mortalidad, pero su efecto es menor en interrumpir la transmisión. Aun así, estos estudios demuestran que el riesgo de infectarse es menor entre las personas vacunadas que entre quienes no lo están y que la transmisión del covid-19 también es menor.

Así, en este contexto de transmisión comunitaria sostenida, de difícil control, uno de los pilares fundamentales de la estrategia de la lucha contra los nuevos brotes es la adopción de medidas preventivas, concretadas por la autoridad sanitaria a la vista de la evolución de la pandemia y su evolución sanitaria, con la consiguiente adaptación del régimen sancionador y de control que refuerce el cumplimiento de tales medidas.

Se debe señalar que de la misma manera que ocurrió con las medidas urgentes de prevención, contención y coordinación para hacer frente a la crisis sanitaria ocasionada por el covid-19, estas medidas requieren adoptarse con celeridad.

Todo lo anterior, valorado en un entorno de mayor seguridad y con vocación de actualizarse en función de la evolución de la situación epidemiológica de la Comunitat Valenciana, hace conveniente adoptar la medida consistente en exigir la exhibición de la documentación conocida como el «pasaporte covid», para el acceso a determinados establecimientos, locales y eventos.

La Resolución de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública de 25 de noviembre de 2021, por la que se acuerdan medidas en materia de salud pública, respecto del acceso a determinados establecimientos en el ámbito de la Comunitat Valenciana, como consecuencia de la situación de crisis sanitaria ocasionada por la covid-19, exige la presentación de certificados de vacunación, prueba diagnóstica, o «certificado de recuperación covid-19» para el acceso de las personas mayores de 12 años al interior de los establecimientos, locales y eventos relacionados en la misma, donde es necesario el uso de la mascarilla.

Asimismo, establece la obligatoriedad de colocar, en la entrada a dichos establecimientos, eventos y locales, en una zona visible, un cartel en el que se informe que su acceso requiere la presentación de tales documentos, así como la no conservación de los datos personales acreditados.

La mencionada resolución de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública requiere la adaptación del Decreto ley 12/2020, de 7 de agosto, por el que se establece el régimen sancionador específico contra los incumplimientos de las disposiciones reguladoras de las medidas de prevención ante la covid-19 en los servicios sociales valencianos, a fin de contemplar los nuevos supuestos que pueden ser constitutivos de infracción administrativa aplicable, en principio, a los establecimientos residenciales del sistema público o privado de servicios sociales.

El auto del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana, Sala de lo Contencioso-Administrativo, sección cuarta, numero 479/21 de 29 de noviembre de 2021, ha autorizado las medidas adoptadas en la resolución antes citada, considerando que resultan necesarias, proporcionadas e idóneas en la medida que las actividades de más riesgo son aquellas que se realizan en los interiores, especialmente en aquellos lugares en los que no se puede hacer un uso continuo de la mascarilla, esto es, los establecimientos donde -por su idiosincrasia- es imposible el uso permanente de la mascarilla, como los establecimientos de hostelería, restauración

i oci nocturn; risc que és igualment predictable dels esdeveniments que suposen aglomeracions o concentracions de persones, en la mesura que es dificulta el manteniment de la distància personal.

Així mateix, en les residències i centres de serveis socials on es troba la població més vulnerable existeixen diversos factors que augmenten el risc de transmissió del virus, perquè s'hi estableixen contactes pròxims i prolongats entre les persones usuàries, les residents i les visites. Argument que reforça la necessitat de donar major protecció i més rígides mesures de prevenció quan estem parlant d'establiments on resideixen persones vulnerables.

El Tribunal Suprem, en la Sentència 1.112/2021, de 14 de setembre (recurs de cassació núm. 5909/2021), reitera la doctrina constitucional en relació amb els límits dels drets fonamentals: «el Tribunal Constitucional des de l'STC 11/1981, 8 d'abril, i això no sols pels límits específics que fixa la mateixa Constitució quan reconeix alguns d'aquests drets i pel respecte al seu contingut essencial, sinó perquè la limitació resulta necessària per a permetre la seua pacífica coexistència amb els altres drets fonamentals i amb els béns constitucionalment protegits que es tradueixen, en aquest cas, en una potent presència del dret a la vida i a la integritat física, i a la defensa i protecció de la salut dels ciutadans».

Finalment, s'analitza amb detall i el Tribunal Suprem conclou que «la tènue limitació que podria tindre la mesura examinada sobre els drets fonamentals a la igualtat (article 14), i a la intimitat (article 18.1), amb el dret fonamental a la vida (article 15), la protecció de la salut (article 43) en situacions de la pandèmia com la Covid-19, i amb l'interès general de tots a sobreviure en aquestes gravíssimes circumstàncies, que avalen la procedència de la mesura que es pretén».

D'acord amb la STC 65/2018, de 7 de juny, «la legislació d'urgència té la finalitat de respondre a situacions concretes dels objectius governamentals que per raons difícils de preveure requerisquen una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis» (STC 31/2011, de 17 de març, FJ 4; 137/2011, de 14 de setembre, FJ 6, i 100/2012, de 8 de maig, FJ 8).

La urgent necessitat de les modificacions esmentades es justifica en l'alt nivell de risc de la situació epidemiològica en la qual es troba actualment la Comunitat Valenciana, circumstància que fa imprescindible el recurs a l'instrument normatiu del decret llei per a la tipificació de la infracció amb la finalitat de ser més efectius en el control de les mesures.

La jurisprudència del Tribunal Constitucional ha reiterat en diverses ocasions la utilització de l'instrument normatiu del decret llei davant de la concorrència de situacions d'extraordinària urgència i necessitat.

Respecte als requisits d'urgent i extraordinària necessitat, la doctrina constitucional continguda en la STC 129/2016, de 21 de juliol, estableix que «l'adecuada fiscalització del recurs al decret llei requereix, per consegüent, la definició pels òrgans polítics d'una situació d'extraordinària i urgent necessitat explícita i raonada i que, per tant, el pressupost habilitant de l'extraordinària i urgent necessitat s'ha de dur a terme mitjançant la valoració conjunta de tots aquells factors que van determinar el Govern a dictar la disposició legal excepcional».

Vista la urgència per a l'aprovació d'aquesta norma, s'exceptuen els tràmits de consulta pública i d'audiència i informació públiques, de conformitat amb el que es disposa en l'article 133.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En conseqüència, d'acord amb l'article 44.4 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, i l'article 58 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, del Consell, a proposta de la vicepresidenta i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives, prèvia deliberació del Consell en la reunió de 17 de desembre de 2021,

DECREE

Article 1. Modificació de l'article 5 del Decret llei 12/2020, de 7 d'agost, del Consell, de règim sancionador específic contra els incompliments de les disposicions reguladores de les mesures de prevenció contra la covid-19 en els serveis socials valencians

S'addicionen els apartats 5 i 6 a l'article 5 del Decret llei 12/2020, amb la redacció següent:

y ocio nocturno; riesgo que es igualmente predictable de los eventos que suponen aglomeraciones o concentraciones de personas, en la medida que se dificulta el mantenimiento de la distancia personal.

Asimismo, en las residencias y centros de servicios sociales donde se encuentra la población más vulnerable existen varios factores que aumentan el riesgo de transmisión del virus, pues en ellos se establecen contactos próximos y prolongados entre las personas usuarias, las residentes y las visitas. Argumento que refuerza la necesidad de dar mayor protección y más rígidas medidas de prevención cuando estamos hablando de establecimientos donde están residiendo personas vulnerables.

El Tribunal Supremo en su Sentencia 1.112/2021, de 14 de septiembre (recurso de casación núm. 5909/2021) reitera la doctrina constitucional en relación con los límites de los derechos fundamentales: «el Tribunal Constitucional desde la STC 11/1981, 8 de abril, y ello no solo por los límites específicos que fija la propia Constitución cuando reconoce algunos de estos derechos y por el respeto a su contenido esencial, sino porque la limitación resulta precisa para permitir su pacífica coexistencia con los demás derechos fundamentales y con los bienes constitucionalmente protegidos que se traducen, en este caso, en una potente presencia del derecho a la vida y a la integridad física, y a la defensa y protección de la salud de los ciudadanos».

Finalmente se analiza con detalle y se concluye por el Tribunal Supremo que «la tenue limitación que podría tener la medida examinada sobre los derechos fundamentales a la igualdad (art. 14), y a la intimidad (art. 18.1), con el derecho fundamental a la vida (art. 15), la protección de la salud (art. 43) en situaciones de la pandemia como la covid-19, y con el interés general de todos a sobrevivir en estas gravísimas circunstancias, que avalan la procedencia de la medida que se pretende».

De acuerdo con la STC 65/2018, de 7 de junio, «la legislación de urgencia tiene la finalidad de responder a situaciones concretas de los objetivos gubernamentales que por razones difíciles de prever requieren una acción normativa inmediata en un plazo más breve que el requerido por la vía normal o por el procedimiento de urgencia para la tramitación parlamentaria de las leyes» (SSTC 31/2011, de 17 de marzo, FJ 4; 137/2011, de 14 de septiembre, FJ 6, y 100/2012, de 8 de mayo, FJ 8).

La urgente necesidad de las modificaciones citadas se justifica en el alto nivel de riesgo de la situación epidemiológica en la que se encuentra actualmente la Comunitat Valenciana, circunstancia que hace imprescindible el recurso al instrumento normativo del decreto-ley para la tipificación de la infracción con el fin de ser más efectivos en el control de las medidas.

La jurisprudencia del Tribunal Constitucional ha reiterado en diversas ocasiones la utilización del instrumento normativo del decreto-ley ante la concurrencia de situaciones extraordinaria urgencia y necesidad.

Respecto a los requisitos de urgente y extraordinaria necesidad, la doctrina constitucional contenida en la STC 129/2016, de 21 de julio establece que «la adecuada fiscalización del recurso al decreto-ley requiere, por consiguiente, la definición por los órganos políticos de una situación de extraordinaria y urgente necesidad explícita y razonada y que, por tanto, el presupuesto habilitante de la extraordinaria y urgente necesidad se ha de llevar a cabo mediante la valoración conjunta de todos aquellos factores que determinaron al Gobierno a dictar la disposición legal excepcional».

Vista la urgencia para la aprobación de esta norma, se exceptúan los trámites de consulta pública y de audiencia e información públicas, de conformidad con lo dispuesto en el artículo 133.4 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

En consecuencia, de acuerdo con el artículo 44.4 del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, y el artículo 58 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de la Generalitat, del Consell, a propuesta de la vicepresidenta y consellera de Igualdad y Políticas Inclusivas, previa deliberación del Consell en la reunión de 17 de diciembre de 2021,

DECRETO

Artículo 1. Modificación del artículo 5 del Decreto ley 12/2020, de 7 de agosto, del Consell, de régimen sancionador específico contra los incumplimientos de las disposiciones reguladoras de las medidas de prevención ante la covid-19 en los servicios sociales valencianos

Se adicionan los apartados 5 y 6 al artículo 5 Decreto ley 12/2020, con la siguiente redacción:

«5. L'incompliment de l'obligació de col·locació de cartells o altres mesures informatives per part del titular o responsable dels establiments, llars, centres i residències de serveis socials en els quals aquesta obligació resulte exigible d'acord amb les ordres o mesures a cada moment vigents adoptades per l'autoritat sanitària o per la conselleria competent en matèria de serveis socials.

6. El particular que, estant degudament anunciada l'obligatorietat dels certificats relatius a la covid, incomplira les restriccions d'entrada o exhibicions documentals corresponents.»

Article 2. Modificació de l'article 6 del Decret llei 12/2020, de 7 d'agost, del Consell, de règim sancionador específic contra els incompliments de les disposicions reguladores de les mesures de prevenció contra la covid-19 en els serveis socials valencians

S'addicionen els apartats 10 i 11 a l'article 6 del Decret llei 12/2020, amb la redacció següent:

«10. L'incompliment per part del titular dels establiments, llars, centres i residències de serveis socials de l'obligació de comprovació dels requisits i documents d'accés a l'interior dels establiments, locals o esdeveniments que determine a cada moment l'autoritat sanitària.

11. Permetre l'accés a l'interior d'establiments, llars, centres i residències de serveis socials de persones desproveïdes de certificats relatius a la covid, que resulten exigibles a cada moment d'acord amb les ordres o mesures adoptades per l'autoritat sanitària.»

Article 3. Modificació de l'article 14 del Decret llei 12/2020, de 7 d'agost, del Consell, de règim sancionador específic contra els incompliments de les disposiciones reguladoras de las medidas de prevención contra la covid-19 en los servicios sociales valencianos

Es modifica l'article 14 del Decret llei 12/2020, que queda redactat de la manera següent:

«Article 14. Competència per a sancionar

1. La competència per a incoar, instruir i resoldre els procediments sancionadors corresponderà a l'Administració de la Generalitat, en aquest cas la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.

2. Serà òrgan competent per a incoar el procediment sancionador la persona titular de la direcció general encarregada d'autoritzar i acreditar els serveis i centres de serveis socials.

3. Incoat el procediment, la persona titular de la direcció general encarregada d'autoritzar i acreditar els serveis i centres de serveis socials designarà la persona empleada pública de la conselleria que instruirà el procediment i elevarà la proposta de resolució a l'òrgan competent per a resoldre.

4. Serà òrgan competent per a resoldre el procediment i, si és el cas, imposar la sanció:

– La persona titular de la Secretaria Autonòmica d'Atenció Primària i Serveis Socials quan es tracte d'infraccions lleus i greus.

– La persona titular de la conselleria competent en matèria de serveis socials quan es tracte d'infraccions molt greus.

5. El que es disposa en els apartats anteriors s'entendrà sense perjudici de les normes o acords de delegació de competències en vigor.»

DISPOSICIÓ FINAL

Única. Entrada en vigor

Aquest decret llei entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 17 de desembre de 2021

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

La vicepresidenta i consellera d'Igualtat
i Polítiques Inclusives,
MÓNICA OLTRA JARQUE

«5. El incumplimiento de la obligación de colocación de carteles u otras medidas informativas por parte del titular o responsable de los establecimientos, hogares, centros y residencias de servicios sociales en los que dicha obligación resulte exigible de acuerdo con las órdenes o medidas en cada momento vigentes adoptadas por la autoridad sanitaria o por la conselleria competente en materia de servicios sociales.

6. El particular que, estando debidamente anunciada la obligatoriedad de los certificados relativos a la covid, incumpliere las restricciones de entrada o exhibiciones documentales correspondientes.»

Artículo 2. Modificación del artículo 6 del Decreto ley 12/2020, de 7 de agosto, del Consell, de régimen sancionador específico contra los incumplimientos de las disposiciones reguladoras de las medidas de prevención contra la covid-19 en los servicios sociales valencianos

Se adicionan los apartados 10 y 11 al artículo 6 del Decreto ley 12/2020, con la siguiente redacción:

«10. El incumplimiento por parte del titular de los establecimientos, hogares, centros y residencias de servicios sociales de la obligación de comprobación de los requisitos y documentos de acceso al interior de los establecimientos, locales o eventos que determine en cada momento la autoridad sanitaria.

11. Permitir el acceso al interior de establecimientos, hogares, centros y residencias de servicios sociales de personas desprovistas de certificados relativos a la covid, que resulten exigibles en cada momento de acuerdo con las órdenes o medidas adoptadas por la autoridad sanitaria.»

Artículo 3. Modificación del artículo 14 del Decreto ley 12/2020 de 7 de agosto, del Consell, de régimen sancionador específico contra los incumplimientos de las disposiciones reguladoras de las medidas de prevención contra la covid-19 en los servicios sociales valencianos

Se modifica el artículo 14 del Decreto ley 12/2020, que queda redactado de la siguiente manera:

«Artículo 14. Competencia para sancionar

1. La competencia para incoar, instruir y resolver los procedimientos sancionadores corresponderá a la Administración de la Generalitat, en este caso la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas.

2. Será órgano competente para incoar el procedimiento sancionador la persona titular de la dirección general encargada de autorizar y acreditar los servicios y centros de servicios sociales.

3. Incoado el procedimiento, la persona titular de la dirección general encargada de autorizar y acreditar los servicios y centros de servicios sociales designará a la persona empleada pública de la conselleria que instruirá el procedimiento y elevará la propuesta de resolución al órgano competente para resolver.

4. Será órgano competente para resolver el procedimiento y, en su caso, imponer la sanción:

– La persona titular de la Secretaría Autonómica de Atención Primaria y Servicios Sociales cuando se trate de infracciones leves y graves.

– La persona titular de la conselleria competente en materia de servicios sociales cuando se trate de infracciones muy graves.

5. Lo dispuesto en los apartados anteriores se entenderá sin perjuicio de las normas o acuerdos de delegación de competencias en vigor.»

DISPOSICIÓN FINAL

Única. Entrada en vigor

Este Decreto ley entrará en vigor al día siguiente de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 17 de diciembre de 2021

El presidente de la Generalitat
XIMO PUIG I FERRER

La vicepresidenta y consellera de Igualdad
y Políticas Inclusivas
MÓNICA OLTRA JARQUE